

Lausunto hallinto-oikeudelle / Teknisen lautakunnan erottaminen

TEKN 22.10.2021 § 90

Lautakunnan eron pyytäminen

Valmistelija: Teemu Heikkinen 040 3546861

Lautakunnan puheenjohtaja esitti, että käsiteltäväksi otetaan listan ulkopuolisena asiana lautakunnan eron pyytämistä koskeva asia. Puheenjohtaja ja osa lautakunnan jäsenistä kokee, ettei tekninen lautakunta ole toimintakykyinen osan jäsenistä välillä vallitsevan luottamuspuolan takia.

Valtuusto voi erottaa toimielimen kuntalain 34 § mukaisesti.

Puheenjohtajan selostuksen perusteella tekninen lautakunta 1) päättää ottaa asian käsiteltäväksi esityslistan ulkopuolelta 2) päättää pyytää eroa valtuustolta osan jäsenistä välillä vallitsevan luottamuspuolan takia.

Päätös: 1) hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

2) Esa Räihän vastaesitys, koska lautakunnan eroamiselle ei ole laillista perustetta kuntalaki 32 § ja 34 § esitän, että lautakunta jatkaa ja ne luottamushenkilöt, jotka kokevat olevansa kykenemättömiä hoitamaan valtakunnan vaativaa tehtävää anovat eroa valtuustolta, joka nimeää heidän tilalleen uudet henkilöt. Sanna Peura kannatti Esa Räihän esitystä.

Suoritettiin äänestys. Puheenjohtajan esitys on JAA ja Esa Räihän esitys on EI. Puheenjohtaja totesi äänestyksessä annetun 5 JAA-ääntä ja 2 EI-ääntä, äänestysluetteolo liitteenä nro 1.

Päätös: Puheenjohtajan esitys hyväksyttiin äänestyksen mukaisesti.

Esa Räihä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen: koska lautakunnan eroamiselle ei ole laillista perustetta kuntalaki 32 § ja 34 § esitän, että lautakunta jatkaa ja ne luottamushenkilöt, jotka kokevat olevansa kykenemättömiä hoitamaan valtakunnan vaativaa tehtävää anovat eroa valtuustolta, joka nimeää heidän tilalleen uudet henkilöt.

Täytäntöönpano: Kunnanhallitus

KH 26.10.2021 § 171

Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valmistelija: Henri Pätsi, 0406551714

Tekninen lautakunta on päätöksellään 22.10.2021 § 90 pyytänyt eroa valtuustolta osan jäsenistä välillä vallitsevan luottamuspuolan takia. Koska kaikki jäsenet ja varajäsenet eivät ole pyytäneet eroa, kysymys ei ole kuntalain (410/2015) 70 § mukaisesta eron pyytämisestä.

Sen sijaan, koska tekninen lautakunta on pyytänyt eroa, on kunnanhallituksen tarkoituksenmukaista esittää valtuustolle tilapäisen valiokunnan asettamista selvittämään teknisen lautakunnan mahdollista erottamista.

Vaikka lautakunta on pyytänyt eroa, on se yhä toimivaltainen ja velvollinen hoitamaan tehtäväänsä.

Kuntalain 34 § mukaan: Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. // Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen.

Kuntalain 35 § mukaan: Kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia tai 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja. // Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto.

Kuntalain 93 § mukaan: Kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Kuntalain 79 § mukaan: Luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö. Toimeen valitun luottamushenkilön on myös hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, jos: 1) luottamushenkilövaalista tehdään valitus; 2) eroa ei ole myönnetty; tai 3) kunnanhallitus on 96 §:n nojalla jättänyt valtuuston vaalipäätöksen täytäntöön panematta.

Pormestari Harri Peltola: Kunnanhallitus päättää:

- 1) ottaa asian käsiteltäväksi esityslistan ulkopuolelta
- 2) esittää valtuustolle, että se päättää asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan teknisen lautakunnan erottamista koskevaa asiaa;
- 3) esittää valtuustolle, että se päättää valita tilapäiseen valiokuntaan neljä jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;
- 4) esittää valtuustolle, että se päättää nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan; sekä
- 5) esittää valtuustolle, että se päättää että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kunnan hallintosäännön

määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

Merkitään pöytäkirjaan, että Mikko Kanninen, Mari Haapalainen ja Harri Peltola palasivat kokoukseen klo 11.36.

Anja Peura, Toni Haapala ja Mari Haapalainen ilmoittivat esteellisyytensä (osallisuusjäävi) ja poistuivat kokouksesta ennen tämän pykälän käsittelyn aloittamista klo 11.37.

Päätös: 1-5) Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Merkitään pöytäkirjaan, että Anja Peura, Toni Haapala ja Mari Haapalainen palasivat kokoukseen tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 11.49.

Täytäntöönpano: valtuuston listalle

VALT 11.11.2021 § 46

Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Esitys: Valtuusto:

- 1) päättää asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan teknisen lautakunnan erottamista koskevaa asiaa;
- 2) päättää valita tilapäiseen valiokuntaan neljä jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;
- 3) päättää nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan; sekä
- 4) päättää, että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvien osin kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

Päätös: 1) Hyväksyttiin esityksen mukaan.

- 2) Kyösti Virrankari esitti tilapäisen valiokunnan jäseneksi Seppo Rajalaa ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Markku Nivakoskea sekä Hilikka Oikarista ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Virva Suorsa. Toni Haapala esitti tilapäisen valiokunnan jäseneksi Marja Pisto ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Esko Rautiaista. Anja Peura esitti tilapäisen valiokunnan jäseneksi Toivo Moilasta ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Anu Liikasta. Päätös: Tilapäisen valiokunnan jäseniksi valittiin Seppo Rajala (henkilökohtainen varajäsen Markku Nivakoski), Hilikka Oikarinen (varaj. Virva Suorsa), Marja Pisto (varaj. Esko Rautiainen), Toivo Moilanen (varaj. Anu Liikanen).
- 3) Kyösti Virrankari esitti tilapäisen lautakunnan puheenjohtajaksi Seppo Rajalaa ja varapuheenjohtajaksi Hilikka Oikarista. Päätös: Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajaksi valittiin Seppo Rajala ja varapuheenjohtajaksi Hilikka Oikarinen.
- 4) Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Merkitään pöytäkirjaan, että kohdan 2 keskustelun aikana pidettiin kokoustauko klo 19.32-19.37.

Täytäntöönpano: teknisen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet, valiokuntaan valitut

VALT 22.12.2021 § 52

Teknisen lautakunnan erottaminen

Valmistelija: Tilapäinen valiokunta

Tilapäisen valiokunta on kuullut asiassa teknisen lautakunnan jäseniä ja varajäseniä, teknistä johtajaa, va. rakennustarkastajaa sekä kunnanhallituksen edustajaa teknisessä lautakunnassa.

Lisäksi loppuraporttiluonnoksesta kuultu teknisen lautakunnan jäseniä ja varajäseniä sekä pyydetty kunnanhallituksen lausuntoa. Kunnanhallitus ei antanut asiassa lausuntoa.

Tilapäisen valiokunnan työskentely ja selvitys ilmenevät loppuraportista, joka on toimitettu valtuutetuille.

Loppuraportissa tilapäinen valiokunta toteaa seuraavaa:

Tilapäisen valiokunnan käsityksen mukaan tekninen lautakunta on pyrkinyt itse ratkaisemaan syntynyttä luottamuspulaa siinä onnistumatta ennen eronpyyntöään.

Tilapäisen valiokunnan saamien lausuntojen ja kokousasiakirjojen perusteella valiokunta on päätenyt seuraaviin johtopäätöksiin:

Teknisen lautakunnan toimintaa ja päätöksentekoa haittaa huomattavasti Esa Räihän lähes jokaiseen asiaan tekemät vastaesitykset ja eriävät mielipiteet. Vain lautakunnan eronpyyntöä koskevassa asiassa yksi muu lautakunnan jäsen on kannattanut hänen esitystään. Tällaisessa tilanteessa lautakunnan on mahdotonta tehdä tehokkaasti päätöksiä ja suoriutua muista hallintosäännössä määrätystä tehtävistään. Yhden jäsenen käyttäytyminen johtaa keskustelun pois pääasiasta. Luottamus pula hänen ja lautakunnan muiden jäsenten välillä estää myös keskustelun toiminnan kehittämisestä ja tulevaisuuden suunnittelusta. Lautakunnan kokouksiin osallistuneista luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista vain yksi ei nähnyt ongelmaa lautakunnan toimintakyvyssä.

Teknisen lautakunnan toimintakyvyttömyys vaikuttaa johtuvan Esa Räihän toiminnasta lautakunnan jäsenenä.

Esitys: Tilapäisen valiokunnan esitys: Valtuusto päättää:

1. Todeta teknisen lautakunnan menettäneen valtuuston luottamuksen lautakunnan jäsenen Esa Räihän toiminnan johdosta.

2. Erottaa kuntalain 34 §:n nojalla teknisen lautakunnan.
3. Todeta, että erotetut luottamushenkilöt pysyvät toimessaan, kunnes toimeen on valittu toiset henkilöt.
4. Antaa kunnanhallituksen tehtäväksi päätöksen toimeenpanon.

Päätös: Seppo Rajala esitti, että kohta 1 muutetaan siten, että luottamuksen menettämisen syynä on lautakunnan jäsenten välinen epäluottamus. Toni Haapala kannatti esitystä. Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Seppo Rajala esitti, että tämä pykälä tarkastetaan heti kokouksessa. Toni Haapala kannatti esitystä. Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Päätös: Valtuusto päätti:

1. Todeta teknisen lautakunnan menettäneen valtuuston luottamuksen lautakunnan jäsenten välisen epäluottamuksen johdosta.
2. Erottaa kuntalain 34 §:n nojalla teknisen lautakunnan.
3. Todeta, että erotetut luottamushenkilöt pysyvät toimessaan, kunnes toimeen on valittu toiset henkilöt.
4. Antaa kunnanhallituksen tehtäväksi päätöksen toimeenpanon.
5. Tarkasti tämän pykälän heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: kunnanhallitus

KH 22.02.2022 § 212
1378/00.00.01.01/2021

Lausunto hallinto-oikeudelle / Teknisen lautakunnan erottaminen

Valmistelija: Henri Pätsi, 0406551714

Teknisen lautakunnan erottamisesta tehty Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen kunnallisvalitus, minkä johdosta hallinto-oikeus pyytää lausuntoa 22.2.2022 mennessä.

Hallinto-oikeuden lausuntopyyntö siihen liitettyine asiakirjoinaan on toimitettu kunnanhallituksen jäsenille.

Valituksessa vaatimukset ovat tiivistetysti:

- päätös tulee hylätä
- asia tulee viedä rikostutkintaan ja ministeriön tietoon
- kunnan tulee maksaa oikeuskulut

Perustelut ovat tiivistetysti seuraavat:

- Valtuusto on päättänyt teknisen lautakunnan erottamisesta tilapäisen valiokunnan loppuraportin pohjalta. Valiokunta on perustanut päätöksensä vain yhteen lautakunnan jäseneseen kohdistuvana. Raportissa ei ole tuotu esille, että jäsen olisi toiminut virheellisesti luottamustoimessa. Koska valiokunta on perustanut päätöksensä yksilön toimintaan, tulee valiokunnan

perustella päätöksensä oikeudenmukaisuuden ja yksilön oikeusturvan kannalta. Päätös pitää olla asiallinen eikä saa perustua mielivaltaan. Valiokunta ei ole perustellut päätöstä muutoin kuin henkilön aktiivisella osallistumisella päätöksentekoon. Valiokunta ei ole huomionnut vastineissa esille tuotuja hallintosäännön ja lain vastaisia menettelyitä, eikä kunta ole puuttunut luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden virheelliseen menettelyyn. Loppuraportissa ei oteta kantaa loppulausunnossa esitettyihin asioihin.

- Yhden teknisen lautakunnan jäsenen laillisia ja perustuslaillisia oikeuksia on loukattu.

Lausunnon antaa kunnanhallitus hallintosäännön (hyväksytty VALT 22.12.2021 § 51) 21 §:n kohdan 25 mukaisesti.

Pormestari: Kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon asiassa Hao Dnro 21802/03.04.04.10/2021:

Valtuusto on valituksenalaisessa päätöksessä todennut teknisen lautakunnan menettäneen valtuuston luottamuksen lautakunnan jäsenten välisen epäluottamuksen johdosta ja erottanut teknisen lautakunnan kuntalain 34 §:n nojalla.

Valtuuston asettaman tilapäisen valiokunnan työskentely ilmenee loppuraportista. Valiokunta on muun ohella kuullut lautakunnan jäseniä ja varajäseniä kahdesti. Loppuraportin luonnoksesta annetut vastineet liitettiin kokonaisuudessaan loppuraporttiin. Valtuutetuilla oli näin mahdollisuus muodostaa oma mielipiteensä asiassa vielä loppuraportin johdosta annettujen lausuntojen jälkeenkin.

Erottamispäätöksen kannalta olennaista on luottamuksen menettäminen. Kunnanhallitus pyytää huomioimaan, että valtuuston päätös oli yksimielinen, eikä siitä jätetty lainkaan eriäviä mielipiteitä.

Kunnanhallituksen käsityksen mukaan tilapäisen valiokunnan työskentely on ollut seikkaperäistä, ja asiassa on taattu yksilön oikeussuoja. Asiassa on huomattava, että luottamustoimeen ryhtyessään henkilö tietyllä tavalla asettaa itsensä alttiimmaksi myös julkisuudessa käytävälle arvostelulle.

Tilapäisen valiokunnan tehtävänantoon ja toimivaltaan kuului ainoastaan teknisen lautakunnan erottamista koskevan asian valmistelu. Muiden valituksessa viitattujen epäkohtien käsittelyä varten on omat prosessinsa.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus